

Dames THe-blik: ‘Toilet maken’

De Dames THe, Tineke van den Klinkenberg en Hetti Willemse, gaan sinds 2011 onverwachts op zorgvisite bij verpleeghuizen en woonzorgcentra door heel Nederland. Ze beoordelen de huizen op het ‘thuis voelen’ en kijken ernaar met de blik van: hoe zouden wij dit verpleeghuis voor onze eigen vader of moeder vinden? Op basis van hun zorgvisite ervaringen schrijven ze blogs die verschijnen op de website van Waardigheid en trots.

Met het vorderen der leeftijd bereiken ook de Dames THe de kleine ongemakjes die in hygiënische zin om preventieve maatregelen vragen. Eén zo’n maatregel is de zogenaamde bidet douche die de billen van een verfrissende schoonmaakbeurt voorziet en onaangename bijverschijnselen van de stoelgang verhelpt, welke recent door één van de Dames THe in haar kleinste kamertje is geïnstalleerd. Het brengt ons tot een THe-blik waar wij tijdens onze zorgvisites ook altijd -in figuurlijke zin- onze neus in steken: de toiletten voor algemeen en persoonlijk gebruik.

Geen speurtocht

Het begint natuurlijk met ‘zijn ze makkelijk te vinden?’ Bij hoge nood is het prettig niet eerst op speurtocht te moeten. Op dit punt scoren de verpleeghuizen erg goed. Wij mopperen vaak over het gebrek aan bewegwijzering in de verpleeghuizen van al wat voor het gewone, prettige leven van de bewoners en bezoekers van belang is, maar dat geldt niet voor de toiletten. Men kent het hoge nood verschijnsel en wil dat liever voor zijn.

‘99% van de toiletten is functioneel, dat wil zeggen: heeft kraak nog smaak. Alles spierwit en steriel van pot tot tegel.’

Spierwit en steriel

99% van de toiletten is functioneel, dat wil zeggen: heeft kraak nog smaak. Alles spierwit en steriel van pot tot tegel. De zwarte wc bril vindt wel ingang maar zeker niet structureel. Meestal wel verhoogde toiletputten. Verder een wc-borstel in houder, een afvalbak voor maandverband cq incontinentiemateriaal. Binnen de toilet groepen tiert het welig van de afvinklijstjes: wanneer heeft wie voor het laatst de wc schoongemaakt. Alsof er tussendoor niet eens iemand kan druppelen of naast de pot kan piesen. We vinden nooit een aanwijzing wie we in dat geval moeten verwittigen of een verzoek om er zelf met behulp van aanwezige materialen wat aan te doen. Naast de wasbak treffen we standaard handen-was-instructies en maar liefst twee hangende zeppompen. Meestal open papierbakken waar de papieren handdoekjes uitstulpen, wat het hygiënisch effect nu niet bepaald ten goede komt. Soms zijn de toiletten ware balzalen en staat het hele assortiment incontinentie materiaal er open en bloot voor je klaar. Soms zijn de toiletten zo klein dat wij die goed ter been zijn onze kont er nog niet in kunnen keren.

We hebben een broertje dood aan toiletgroepen waar we onze eigen boodschap pas durven te doen, nadat we via een boodschap op de spiegel van de personeelstekorten in de zorg zijn doordrongen. En worden geacht er zelfs op de pot over na te denken wat wij daaraan kunnen veranderen. Nee dan zien wij liever de posters waarmee in cafés en restaurants de toiletten vaak zijn gedecoreerd en die je -op dat rustige moment voor je zelf- verleiden naar de film, het theater of een expositie te gaan.

Een opwekkend kleurtje

Kortom, daar waar de kleinste kamertjes en hun voorportaal in menig publieke ruimte een ontspannen moment oplevert, zo is dat in de verpleeghuizen over het algemeen een functionele bedoening. Deels natuurlijk begrijpelijk. Aan de andere kant pleiten wij voor enige reflectie op de communicatieboodschap en de microcultuur die je met de wc kunt bevorderen. In ieder geval is het onze ervaring dat verpleeghuizen en woonzorgcentra die wel enige aandacht aan dit menselijke noodhoekje besteden, nu ook juist de huizen zijn die hoog op onze thuis-voelen ladder scoren.

En het is zo simpel. Een bakje met geurstokjes, een enkel bloemetje, een leuk schilderijtje, een opwekkend

kleurtje en andere leuke dingen voor de mensen. Neem bijvoorbeeld Bos en Duin in Scheveningen, daar was de voorruimte heel leuk gedecoreerd en geïntegreerd in de gang waardoor ouderen maar een keer een deur, namelijk naar het toilet hoefden te openen en tegelijkertijd na de toiletgang een communicatiemoment met elkaar hadden, mannen en vrouwen, al dan niet rolstoelgebruiker.

Dames THe – www.zorgvisite.nl

‘Je toilet- en badruimte is een ruimte waar je met je persoonlijke spulletjes van haarborstel tot verjaardagskalender, ochtendjas en pyjama je privacy wilt ervaren.’

Toilet maken

En nu we het toch over toilet maken hebben, wij treffen nog menig -ook nieuwbouw- verpleeghuis dat ie voor gedeelde wc- en badruimte voor het privé gebruik van de bewoners kiest onder het mom, het wordt toch niet veel gebruikt. Wij vinden dat een kul argument. Je toilet- en badruimte is een ruimte waar je met je persoonlijke spulletjes van haarborstel tot verjaardagskalender, ochtendjas en pyjama je privacy wilt ervaren.

Toilet maken is ook de coiffure. Welnu de kapper is een van de levendigste plekken van het verpleeghuis. Als ze open zijn. De kappers in de verpleeghuizen hebben veel meer potentie met hun assortiment. Kijk naar alle barbershops, lekker de mannen in kwasten en combineer met het nagellak en schoonheidsbehandeling voor de vrouwen.

Tot slot is toilet maken ook hoe je eruit ziet, welke kleding je draagt. Wij horen vaak verzuchtingen van familie ‘nu heb ik toch zo aangegeven wat moeder bij elkaar draagt, zit ze weer in een onmogelijke combinatie.’ Tegelijkertijd vertellen medewerkers ons vaak hoeveel moeite ze doen om mevrouw of meneer naar instructies van de familie aan te kleden, maar ten langen leste toegeven aan de wil van mevrouw of meneer die haar of zijn zinnen echt op een andere combinatie heeft gezet. Ons advies: deel als medewerker met de naasten actief de dilemma’s en strubbelingen die je op een gewone dag zo hebt en welke beslissingen je hebt moeten nemen. Beter zelf vooraf gedeeld dan achteraf door anderen veroordeeld.

Meer weten

- [Lees ook de eerdere blogs van de Dames THe-blik](#)
- Met de publicatie vanaf 2007 van hun boeken 'Thuis Wezen', 'Thuis Voelen' en 'Thuis Zijn', alsook het boek 'En zij leefden nog goed en tevreden. Hoe de bureaucratie bijdraagt aan betere ouderenzorg', breken de Dames THe een lans voor het Thuis Voelen en beschrijven zij hoe kwaliteitsverbeteringen in de langdurige zorg praktisch en door iedereen kunnen worden opgepakt. Op de website www.zorgvisite.nl vindt u alle verdere informatie.
- [Abonneer u op de nieuwsbrief \(via website zorgivsite\)](#) van de Dames THe en ontvang steeds de nieuwste zorgvisite en tips.

Nooit meer een blog van de Dames THe missen?

Abonneer u nu op onze wekelijkse nieuwsbrief.

Oeps! We konden je formulier niet vinden.

---

tags:

[Blogs Dames THe-blik](#) (20), [Welzijn](#) (147), [Wonen](#) (38)

thema:

[Wonen en welzijn](#) (250)